

Základní škola Šumvald,

okres Olomouc, příspěvková organizace,

783 85 Šumvald 204, IČO: 70978590, tel.: 585 041 057

e-mail: zssumvald@zssumvald.cz, web: www.zssumvald.cz

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

2024 / 2025

Ředitel školy: Mgr. Šárka Kallerová

Metodik prevence: Mgr. Karla Luňáčková

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PPŠ	Základní škola Šumvald, okres Olomouc, příspěvková organizace, 783 85 Šumvald 204
Ředitel školy:	Mgr. Šárka Kallerová
Telefon na ředitele:	585 041 057
E-mail na ředitele:	zssumvald@zssumvald.cz

Školního metodik prevence:	Mgr. Karla Luňáčková		
Telefon	585 041 057		
E-mail	karlalunackova89@gmail.com		
Specializační studium	Ano	Studuje	Ne

Jméno výchovného poradce	Mgr. Eva Navrátilová		
Telefon	585 041 057		
E-mail	Navratileva2@gmail.com		
Specializační studium	Ano	Studuje	Ne

	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	5	84	7
ZŠ - II.stupeň	4	55	6

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

Základní škola Šumvald je právním subjektem-příspěvkovou organizací obce Šumvald, je školou vesnickou, kde se vyučuje od I. do IX. ročníku. V současné době navštěvuje naši školu 139 žáků. Naši školu převážně navštěvují žáci místní, dojíždí děti z Břevence. Máme 3 ukrajinské žáky.

Začátek vyučování je stanoven v návaznosti na spoje na 7.30 hodin. Škola vyučuje podle školního vzdělávacího programu „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání základní školy Šumvald“ platný od 1. 9. 2022.

Prostory Základní školy Šumvald jsou rozděleny do dvou budov: v tzv. staré části sídlí 1. stupeň, který je napojen koridorem na školní jídelnu, tělocvičnu a také novou budovu školy - pavilon, kde se nachází třídy 2. stupně. Nejrizikovějšími školními prostory z hlediska výskytu různých patologických jevů jsou šatny, WC a park před školou.

Výuka probíhá nejen v kmenových třídách, ale je i hojně využívána počítačová učebna, dílenské prostory i cvičná kuchyně a taktéž velice dobře vybavená tělocvična. Postupně jsou jednotlivé třídy modernizovány, na 1. i 2. stupni jsou všechny učebny vybaveny novými sestavami lavic pro žáky a v každé třídě jak na 1. tak na 2. stupni je nainstalována interaktivní tabule. K dispozici je specializovaná učebna fyziky, chemie a přírodopisu (kmenová učebna 7. třídy).

3. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU ŠKOLY

PPŠ 2023/2024 byl zaměřen především na vytváření zdravého životního stylu u žáků, zvýšení sociálních kompetencí žáků, jejich komunikačních dovedností a práci s emocemi. Pedagogičtí pracovníci operativně zařazovali do výuky prevenci rizikového chování a posilovali u žáků dovednosti správné komunikace a pomáhali u nich vytvářet postoje ke společensky akceptovaným hodnotám, posilovali právní vědomí žáků, jejich mravní a morální hodnoty. Velký důraz stále klademe na rizika používání sociálních sítí a také prevenci závislostí na počítačových hrách a kouření.

Co se týká spolupráce s rodiči - ti byli seznámeni na třídních schůzkách s filozofií PPŠ, byli informováni o možnosti odborné pomoci při řešení rizikového chování. O výskytu rizikového chování na škole byli včas informováni a byli seznámeni s výsledky šetření a dalším postupem prevence rizikového chování.

Během školního roku 2023/2024 byly řešeny problémy s používáním mobilních telefonů ve vyučování, pozdní či žádné omlouvání absence, vztahové problémy, kouření, orientace ve virtuálním světě.

Analýza problematiky rizikového chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin negativních jevů a vytýčení cílů prevence.

Během loňského školního roku byla opakovaně monitorována situace rizikového chování zejména třídními učiteli. Využili jsme metodu pozorování a byly využity i připomínky dětí, schránka důvěry, hodiny předmětů výchovného charakteru – výchova ke zdraví a občanská výchova. Vycházíme také z hodnocení úspěšnosti všech preventivních akcí.

Zaměřili jsme se především na dobré vztahy v třídním kolektivu, důraz jsme kladli i na spolupráci, zdravé sebevědomí, empatii, sociální dovednosti. Mezi žáky a pedagogy i pedagogy navzájem panují velmi dobré vztahy.

Zařadili jsme do rozvrhu pravidelné třídnické hodiny 1x měsíčně, termín vždy oznámí třídní učitel žákům i rodičům do elektronické žákovské knížky. Časopis prevence je objednan na letošní školní rok.

CO SE NÁM DAŘÍ

- dobrá znalost žáků, jejich schopností a dovedností, vlastností a individuálních potřeb.
- převážná většina žáků odsuzuje drogy a nemá s nimi žádné zkušenosti
- žáci se orientují v problematice kybersprostoru
- škola poskytuje žákům dostatek volnočasových aktivit, bohatou zájmovou a mimoškolní činnost
- častá účast na různých sportovních soutěžích
- dodržujeme tradice školy při pořádání různých zábavních, kulturních a sportovních akcích
- velký zájem rodičů o akce společné pro žáky a rodiče (např. ples, akademie, tvořivé dílny, ...)
- velice dobrá spolupráce se SRPŠ i vedením školy

CO SE NÁM NEDAŘÍ

- kázeňské problémy (slovní napadání, vulgární vyjadřování, posmívání)
- časté porušování školního řádu (zákaz používání mobilních telefonů, žvýkačky)
- experimentování s kouřením u žáků mladších 15ti let
- častější výskyt sebepoškozování
- nadužívání výpočetní techniky (především hraní počítačových her)
- problémy s bezpečným využíváním sociálních sítí – žáci jsou dobře poučeni o rizicích používání sociálních sítí, o tom, co je vhodné na sociální síť umístit, ale bohužel v praxi to nevyužívají
- nejsme v dostatečné míře schopni ovlivnit chování žáků mimo vyučování

3. STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

Preventivní program vychází ze závazných dokumentů MŠMT vztahujících se k problematice rizikového chování.

Program prevence sociálně patologických jevů svým zaměřením sleduje Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023 -2026, jehož hlavní priority jsou:

- Vyšší zapojení žáků do primární prevence s důrazem na afektivní (postojovou) rovinu
- Realizace třídnických hodin
- Podporovat ve školách využití systému výkaznictví jakožto efektivního evaluačního nástroje
- Prevence záškoláctví
- Prevence rizikového chování v kyberprostoru
- Prevence projevů agresivity a netolerance
- Prevence kouření cigaret a marihuany

Preventivní program školy sleduje také Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2023-2026

- Uvědomění si rizik užívání návykových látek
- Rozvoj životních dovedností v rámci aktivního sociálního učení a formování pozitivních postojů žáků

Základní kompetence prevence sociálně patologických jevů na škole

- Zvyšování sociální kompetence, rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, zvyšují odpovědnost za chování a uvědomění si důsledků jednání.
- Posilování komunikačních dovedností, zvyšování schopnosti řešit problémy a konflikty, adekvátní reakce na stres.
- Vytváření pozitivního sociálního klimatu, pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení všech do skupiny a efektivní spolupráce ve skupině, vytvoření atmosféry pohody a klidu.
- Formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám, pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot.

Odpovědným garantem PPŠ je školní metodik prevence.

Cíle PPŠ ve škole

Dlouhodobé cíle primární prevence rizikového chování na škole:

- **Rozvoj schopnosti poznávání** (zlepšení soustředění, zefektivnění postupů učení).
- **Sebepoznání a sebepojetí** (poznání sebe samého, ostatních a rozvíjení vztahů).
- **Seberegulace a sebeorganizace** (práce s vlastními emocemi, zvládání vlastní agresivity, trémy, plánování času).
- **Psychohygienu** (odstraňování negativního stresu, relaxační a aktivizační cvičení, životospráva, vyhledání pomoci při osobních problémech).
- **Kreativita** (tvořivé řešení mezilidských situací).
- **Poznávání lidí** (ohleduplné zacházení s informacemi o spolužácích, vnímání odlišností, identifikace zdroje chyb).
- **Mezilidské vztahy** (pravidla chování ve třídě i ve škole, sdílení a prožívání radosti ze společné činnosti, respektování práv ostatních a komunikace o lidských postojích k životu).
- **Komunikace** (pravidla efektivního rozhovoru, asertivita, zpětná vazba, odmítání manipulace, zvládání konfliktů, používání neverbální komunikace).

- **Kooperace** (dodržování postupů práce v týmu, zvládnání soutěže a konkurence).
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** (přijímání problému jako výzvy, užívání techniky efektivního řešení).
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** (osobní žebříček hodnot, etické chování, odmítání šikany i závislostí, zodpovědné rozhodování).

Krátkodobé cíle

- snížit počet 12-15letých dětí, které kouří
- orientace v drogové problematice a prosazování výhod života bez drog
- aktivní využití volného času a zapojení dětí do aktivit (sport, kultura...)
- kamarádské vztahy mezi vrstevníky
- eliminace rizikového sexuálního chování u 15letých dětí
- spolupodílení rodičů a dětí na akcích školy
- eliminace šikany a kyberšikany
- eliminace sebepoškození
- asertivní chování u dětí
- spolupráce s dalšími institucemi (PPP, SVC, ...)
- rozšířit nabídku preventivních programů
- mapovat školní klima a klima tříd a monitorovat výskyt rizikového chování

Činnosti, které povedou k jejich naplňování – třídnické hodiny, komunitní kruhy, učení dětí vlastním prožitkem, využití simulačních her, vytváření projektů, besedy a další šíření informací, školní akce – výlety, spaní ve škole.

4. ZAMĚŘENÍ PPŠ PRO JEDNOTLIVĚ CÍLOVÉ SKUPINY

- pro první stupeň

- Společné stanovení a zažití pravidel soužití žáků a učitelů.
- Zvyšování zdravého sebevědomí žáků.
- Vést žáky ke zkoumání, sebehodnocení a uvědomění si vlastní osobnosti.
- Vnímání individuálních odlišností dětí a jejich akceptování.
- Návěky vzájemné úcty a sebeúcty.
- Rozvoj schopnosti diskutovat, klást otázky a vyjádřit svůj názor.

- pro druhý stupeň

- Stanovení pravidel třídní komunity a vytváření důvěry mezi žáky a učiteli.
- Formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem a pomůže se vyhnout nežádoucímu chování (šikana, kouření, užívání alkoholu a drog).
- Začleňování nových žáků do komunity třídy.
- Učit žáky odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a zvládat náročné životní situace.

Při obsahové formě PPŠ je vycházeno z publikace Michala Miovskeho – „Programy a prevence školské intervence rizikového chování v praxi“ (2015). Napříč ročníky má PPŠ celkový rozsah 56 hodin, kdy je rozdělen do 9 oblastí. Jednotlivé znalosti, dovednosti a způsobilosti (kompetence) v příslušných oblastech a ročnících na sebe vzájemně navazují a tvoří ucelený systém.

Témata PPŠ jsou začleněna v tematických plánech a dle nich ve vyučovacích hodinách realizována.

Rozvržení témat jednotlivých devíti oblastí rizikového chování dle zvolených 4 věkových kategorií napříč základní školou:

Typy rizikového chování	Ročník	Počet hodin
1. Záškoláctví	1. + 2.	1
	6. + 7.	1
2. Šikana, extrémní projevy agrese	1. + 2.	1
	3., 4. + 5.	3
	6. + 7.	3
	8. + 9.	4
3. Rizikové sporty, a rizikové chování v dopravě	1. + 2.	1
	3., 4. + 5.	2
	6. + 7.	3
	8. + 9.	2
4. Rasismus, xenofobie	3., 4. + 5.	1
	6. + 7.	1
	8. + 9.	1
5. Negativní působení sekt	3., 4. + 5.	1
	6. + 7.	1
	8. + 9.	1
6. Sexuální rizikové chování	3., 4. + 5.	1
	6. + 7.	2
	8. + 9.	4
7. Prevence v adiktologii	1. + 2.	2
	3., 4. + 5.	2
	6. + 7.	4
	8. + 9.	2
8. Týrání, zneužívání (syndrom CAN)	1. + 2.	1
	3., 4. + 5.	1
	6. + 7.	1
	8. + 9.	1
9. Poruchy příjmu potravy	3., 4. + 5.	2
	6. + 7.	4
	8. + 9.	2

Harmonogram aktivit:

Záškoláctví	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>Prv - téma: Škola - jsem školák, školní režim a řád, organizace práce ve škole, pracovní a hygienické návyky</p> <p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p> <p>TH - školní řád - rozhovor v kruhu - vysvětlení pojmů</p> <p style="text-align: center;"><u>4. třída</u></p> <p>TH - komunitní kruh - seznámení s řádem školy (v souvislosti se záškoláctvím), povídání o povinnostech školáka</p> <p>Vv - kresba na téma: naše škola, moje třída, oblíbená kniha</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>TH - povídání o pravidlech a povinnostech školáka (školní řád)</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>TH - komunitní kruh (školní řád - docházka do školy a omlouvání, pravidla, sankce)</p> <p>Ov - téma: Život ve škole - škola základ života, ve škole s pravidly</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>TH - myšlenková mapa Záškoláctví - jak vidí záškoláctví žáci, v čem je pro ně zajímavé, v čem vidí negativa, jaké následky v očích žáků přináší, jak mu umí předcházet</p> <p>Ov - téma: Život mezi lidmi - ve škole</p> <p style="text-align: center;"><u>8. a 9. třída</u></p> <p>TH - povídání o pravidlech, četba z výňatku ze školního řádu, upozornění na sankce</p>
Šikana, agrese	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>TH - pravidla třídy</p> <p>Prv - téma: Škola - jsem školák - hry (pozitivní vztahy ve skupině - „Kdo jsem?“, osvojování vhodných forem chování ke spolužákům, k dospělým, ke kamarádům, cizím a neznámým lidem)</p> <p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p>

TH - komunitní kruh - povídání o pocitech, když mi někdo nechce pomoci nebo mi dokonce ubližuje, dramatizace (hraní rolí) na dané téma (např. nikdo se se mnou nebaví, bere mi věci apod.)

Prv - téma: Škola - spolužáci, jsme kamarádi, pravidla slušného chování (práce ve skupinách)

4. třída

TH - pravidla třídy, přátelství, spolupráce, znalost svých práv

5. třída

TH - hra: Kdybych měl kouzelnou hůlku (co bych mohl změnit, kdybych mohl - v rodině, ve škole), komunitní kruh -vyjádření vlastního názoru, debata nad situací ve třídě (co by nám mohlo pomoci)

Čj - komunikace - správné vyjadřování, pravidla slušného chování ve vztahu ke spolužákům, rodičům a dospělým, dobrodružná literatura, sci-fi - uvědomit si rozdíl mezi reálným životem a skutečností, vyjadřování v běžných komunikačních situacích, přátelství, kamarád, vztahy mezi lidmi, smysluplné prožití volného času,

Inf - pravidla bezpečného internetu (výklad učitele), vysvětlení co je kyberšikana (interakce učitel + žáci)

6. třída

TH - komunitní kruh (jak se cítím ve třídě, vztahy se spolužáky), stmelovací hry

Inf - pravidla bezpečného internetu, kyberšikana, sociální sítě, pojem virtuální droga, nevhodné hry s tematikou násilí

Ov - téma: Život ve škole

7. třída

TH – kyberšikana, sociální sítě

Ov - téma: Život mezi lidmi - ve škole, mezi vrstevníky, komunikace

8. třída

TH - pravidla třídy, komunitní kruh - vyjádření pocitů, co bychom chtěli změnit ve vzájemných vztazích, hry na podporu spolupráce a stmelování kolektivu

Ov - téma: Osobnost - co chci, co mohu

9. třída

	<p>Inf - pravidla bezpečného internetu, kyberšikana, sociální sítě, pojem virtuální droga, nevhodné hry s tematikou násilí</p>
<p>Rizikové sporty, doprava</p>	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>Prv - bezpečný příchod a odchod ze školy podle dopravních značek</p> <p>Vycházka - poznáváme okolí školy, nácvik přecházení vozovky, rozlišování pravá - levá strana</p> <p>Formou hry nacvičovat bezpečné přecházení silnice a křižovatky, děti si hrají na auta, chodce a příslušníky policie</p> <p>Policie ČR - beseda na téma bezpečné chování v silničním provozu</p> <p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p> <p>Prv - dopravní značky, přechody pro chodce, výbava kola a bezpečná jízda na kole</p> <p>Policie ČR - beseda na téma bezpečné chování v silničním provozu</p> <p style="text-align: center;"><u>4. třída</u></p> <p>VI- téma: Orientace v krajině - orientace podle mapy v terénu, čtení z mapy, plánek obce, značky v naší obci</p> <p>Vv – orientace v krajině – malba vysněného ostrova</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>Tv – bezpečnost při sportovní činnosti, pravidla her, důsledky nedodržování pravidel</p> <p>Vv - bezpečnost a doprava - kresba na téma dopravní prostředky</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>TH - poučení o bezpečném chování při sportech a v dopravě ve volném čase a v době prázdnin</p> <p>Vv - dopravní prostředky</p> <p>Ov - téma: První pomoc – zásady první pomoci</p> <p>Tv - bezpečnost při sportovní činnosti, dodržování pravidel fair play</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>Vkz - osobní bezpečí -> bezpečné sportování a bezpečnost silničního provozu</p> <p>Vv - dopravní značky</p>

	<p>Tv - bezpečnost při sportovní činnosti, dodržování pravidel fair play</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p> <p>Tv - bezpečnost při sportovní činnosti, dodržování pravidel fair play</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>Tv - bezpečnost při sportovní činnosti, dodržování pravidel fair play</p> <p style="text-align: center;"><u>5. – 9. třída</u></p> <p>Dopravní soutěž v Uničově</p>
<p>Rasismus, xenofobie</p>	<p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p> <p>TH - téma: Každý jsme jiný</p> <p style="text-align: center;"><u>4. třída</u></p> <p>VI - Obyvatelé ČR - soužití Čechů s příslušníky národnostních menšin</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>Čj - televizní tvorba, seriály o životě dětí, srovnání života dětí v jiných zemích - nucená práce, ponižování, práva dětí, jsme Evropané, kulturní diference v náhledu na současnost</p> <p>Vv - soužití lidí - malba - téma navštěvujeme cizí země</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>Vkz - soužití národností (příklady z okolí)</p> <p>Ov - místo, kde žijeme, život v regionech, lidská práva</p> <p>Čj literatura - příběhy z Bible - kniha, která nestárne, romské pohádky, čtení ukázek, rozhovor o sektách</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>Vkz – soužití národností (příklady z okolí)</p> <p>D - postavení Židů ve společnosti</p> <p>Hv - romské písně a židovské písně</p> <p>Čj literatura - ze vzpomínek Romů, vztahy mezi lidmi (práce s textem)</p> <p>Ov - téma: Svět kolem nás- tolerance k národnostním menšinám, národní společenství všeobecná deklarace lidských práv</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p>

	<p>TH - komunitní kruh, zvyky jiných etnických skupin a národů</p> <p>D - postavení Židů ve společnosti, černí otroci v USA</p> <p>Ov - Právní minimum - základní práva a svobody, politika, právo v Evropě</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>D - holocaust</p> <p>Ov - téma: Globální svět - problémy současného světa, příliš mnoho lidí, příliš problémů, předsudky</p> <p>Vkz - rasismus</p>
<p>Negativní působení sekt</p>	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>Prv - téma: Vánoce - vznik Vánoc, zpěv koled, vánoční zvyky</p> <p style="text-align: center;"><u>3. a 4. třída</u></p> <p>TH - Vánoce (vysvětlení pojmů, vánoční zvyky)</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>Čj čtení - Bible (zopakování znalostí o církvi), čtení úryvku z Bible pro děti</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>Vkz - vysvětlování nebezpečných praktik sekt při získávání nových přívrženců a jak se těmto praktikám bránit</p> <p>Ov - téma: Kalendář - Vánoce u nás a jak se slaví Vánoce jinde, vysvětlení pojmů, vánoční zvyky</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>Ov - téma: Člověk a kultura - víra a náboženství, nejstarší formy náboženství, slušnost pro každý den, křesťanství, sekty</p> <p>Vkz - vysvětlování nebezpečných praktik sekt při získávání nových přívrženců a jak se těmto praktikám bránit</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p> <p>Ov - zvládnou i náročné životní situace, rozmanitost kulturních projevů</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>Ov - životní perspektivy, životní plány a cíle, společenské problémy (politické i náboženské), vyhledávání zpráv v tisku, debata nad tématy</p>

	<p>Vkz - vysvětlování nebezpečných praktik sekt při získávání nových přívrženců a jak se těmto praktikám bránit</p>
Sexuální rizikové chování	<p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p> <p>Prv - téma: Lidské tělo - rozdíly mezi mužem a ženou, intimní zóny, lidská postava</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>Přír - lidské tělo a sexualita, model lidského těla, video: Byl jednou jeden život</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>Vkz - komunitní kruh (mluvíme o dospívání, vztahy mezi mužem a ženou)</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>Vkz – dospívání - stáváme se mužem a ženou</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p> <p>TH - vztahy mezi dospívajícími</p> <p>Př - pohlavní soustava, pohlavní choroby, rizikové sexuální chování, předčasné sexuální zkušenosti, plánované rodičovství, prevence HIV, AIDS</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>Vkz - sexuální zdrženlivost, rizika předčasného sexu, pohlavní choroby, prevence HIV, AIDS, pohlavní choroby odpovědi na otázky</p>
Adiktologie	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>Prv - téma: Člověk a zdraví - výživa, zásady zdravé životosprávy</p> <p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p> <p>TH – zdravý životní styl</p> <p style="text-align: center;"><u>4. třída</u></p> <p>TH - zdravý životní styl, proč je dobré nekouřit</p> <p>Přír.- lidské tělo</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>Vv - téma: Lidské tělo - kresba postavy (moje maminka, můj kamarád)</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>TH - komunitní kruh (zdravý životní styl, nácvik odmítnutí drogy nebo jiné návykové látky)</p>

	<p>Vkz - zneužívání návykových látek – pozitivní životní cíle, kouření, alkoholismus, rozvoj osobnosti – duševní a tělesné zdraví, vyrovnávání se s problémem</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>TH – drogy a my</p> <p>Vkz - zneužívání návykových látek - drogy, zrádný přítel tvého já, nejčastěji užívané drogy, drogy a jejich účinek, dopink, záludnosti drog, vznik závislosti, drogy a legislativa, drogy – aneb ztráty a nálezy</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p> <p>TH - závislost a její léčba, co je to závislost a jak jí lze předcházet, nácvik relaxačních technik</p> <p>Ch -kouření a jedovaté plyny</p> <p>Př - vliv kouření na naše zdraví (plíce, mozek, cévy, srdce...), návykové látky a nervová soustava, duševní hygiena, zvládání stresu, zdravý životní styl</p> <p>Hv - drogy a hudba (vliv drog na hudbu), ukázky písní předčasně zemřelých interpretů</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>Ch - nebezpečí alkoholu, nebezpečí drog, léčiva, referáty žáků</p> <p>Vv -téma: Nechci brát drogy, nevhodné reklamy na alkohol, cigarety...</p> <p>Hv - Drogy a hudba (vliv drog na hudbu), ukázky písní předčasně zemřelých interpretů</p> <p>Čj - literatura - R. John: Memento (četba ukázky, otázky v textu), téma drog v literatuře a filmu</p> <p>Inf - seznámení s pojmem virtuální droga, bezpečné používání internetu, nebezpečnost her s tematikou násilí</p>
CAN	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>Prv - téma: Rodinné prostředí -život rodiny</p> <p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p> <p>TH - komunitní kruh - význam rodiny, děti bez domova</p> <p>Prv - téma: Moje rodina - pracovní listy, četba příběhů a rozbor</p> <p style="text-align: center;"><u>4. třída</u></p>

	<p>TH - význam rodiny, život v rodině, pomáháme si, konflikty v rodině</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>TH - vztahy v rodině, život v rodině, hraní scének, zneužívání a zanedbávání (co je ještě v pořádku)</p> <p>Vv – téma: Moje rodina</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>TH - komunitní kruh (rodina a vztahy v rodině)</p> <p>Ov - miniúvod do lidských práv - práva dětí, moje práva - tvoje práva</p> <p>Vkz - téma: Osobní bezpečí - způsoby chování v krizových situacích, dětská krizová centra, linka důvěry</p> <p>téma: Rodinný život - když vlastní rodina chybí, rodina - ostrov bezpečí</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>TH - rodina a vztahy v rodině, neakceptovatelné chování členů rodiny</p> <p>Ov - téma: Lidská práva, lidská práva v dokumentech, rovnost a nerovnost, svoboda a autorita, morálka a mravnost, všeobecná deklarace lidských práv, vliv rodiny</p> <p>Vkz - téma: Osobní bezpečí - nebezpečné situace, násilí v sexualitě, neakceptovatelné chování členů rodiny, výchovný styl v rodině</p> <p>Př - možné zneužití - mák, konopí, lysohlávky...</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p> <p>Ov - téma: Právní minimum - základní práva a svobody</p> <p>Rv - téma: Osobní bezpečí - žijeme v bezpečí, nebezpečí číhá všude, nebezpečí kolem nás, agresivita, konflikty a vliv na dítě</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>Ov - téma: Právní ochrana - děti a paragrafy, debata o právech v rodinném prostředí, příběhy a případy bezpráví (z internetu), debata na toto téma</p>
<p>Poruchy příjmu potravy</p>	<p style="text-align: center;"><u>1. a 2. třída</u></p> <p>Prv - téma: Člověk a zdraví - výživa - denní stravovací a pitný režim, význam pro zdraví, sestavení jednoduchého jídelníčku</p> <p style="text-align: center;"><u>3. třída</u></p>

<p>TH - komunitní kruh - co ráno snídám, co tělu škodí, zdravé a nezdravé</p> <p style="text-align: center;"><u>4. třída</u></p> <p>TH - co tělu škodí, co prospívá</p> <p>Vv - člověk a zdraví - ovoce a zelenina</p> <p style="text-align: center;"><u>5. třída</u></p> <p>Přír - téma: Lidské tělo - trávicí soustav, poruchy příjmu potravy</p> <p style="text-align: center;"><u>6. třída</u></p> <p>TH - komunitní kruh (zdravá životospráva, pohyb jako prevence obezity)</p> <p>Př - potravní řetězec - člověk je na konci potravního řetězce</p> <p>Vkz - téma: Zdravá výživa - vliv výživy na zdravotní stav lidí, výživová hodnota potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>Pč - příprava zdravých pokrmů</p> <p style="text-align: center;"><u>7. třída</u></p> <p>Pč – příprava zdravých pokrmů</p> <p style="text-align: center;"><u>8. třída</u></p> <p>Př - trávicí soustava, základní živiny člověka, metabolismus, pohyb jako prevence</p> <p>Vkz - zdravá výživa - vliv výživy a stravování na zdraví člověka, jak tělo zpracovává a využívá potraviny - nezdravé, alternativní strava, shrnutí zásad při výběru a přípravě pokrmů</p> <p>Pč – příprava zdravých pokrmů</p> <p style="text-align: center;"><u>9. třída</u></p> <p>Ch - sacharidy (cukry, tuky, bílkoviny)</p> <p>Pč – příprava zdravých pokrmů</p>

Třídnické hodiny

Třídnické hodiny máme pravidelně 1x měsíčně, v případě nutnosti i vícekrát.

Konzultační hodiny s preventistou pro žáky či rodiče

V pondělí 13.30-14.30, ve čtvrtek 14.00-15.00 a kdykoli po předchozí domluvě. Metodik prevence má samostatný kabinet (kabinet cizích jazyků).

Zřízení stálé nástěnky a skříňky na dotazy

Na konci koridoru je zřízena stálá nástěnka metodika prevence, která je pravidelně doplňována o nové informace. Schránka důvěry je umístěna v přízemí pavilonu (2. stupeň), na 1. stupni je v 1. patře na chodbě směrem k toaletám. Do schránky mohou žáci vložit své dotazy či pochybnosti. V pravidelných intervalech kontroluje schránku důvěry metodik prevence a případné dotazy či informace ihned konzultuje s výchovným poradcem a třídním učitelem. V případě objevených vážných problémů informuje metodik prevence vedení školy a společně se snaží problém řešit.

Pedagogové a další pedagogičtí pracovníci

Všichni vyučující byli seznámeni s plánem PPŠ, který je k dispozici v ředitelně školy, ve sborovně školy a u metodika prevence.

Vzdělávacích kurzů a seminářů se zúčastňuje metodik prevence. Je při tom využito veškerého propagačního materiálu z jednotlivých školení, které jsou předávány dalším pedagogům.

Metodik prevence seznámí kolegy s filozofií programu a průběžně jim předává informace na pravidelných pedagogických poradách:

- o skladbě PPŠ na daný školní rok
- o síti odborné pomoci
- s požadavky na třídní učitele a další pedagogy
- o vedení dokumentace a vzájemném způsobu výměny informací

Rodiče

Formy práce s rodiči:

a) informační servis pro rodiče

- seznámení s preventivní strategií školy
- seznámení se školním řádem
- seznámení s PPŠ – umístěn na webových stránkách školy
- poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí soc. nežádoucího chování dětí

b) aktivní forma spolupráce s rodiči

- kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům + individuální pohovory s rodiči
- školní akce určené pro rodiče s dětmi
- přednášková činnost (přednášky, besedy)

c) pasivní forma

- písemné a mailové sdělení rodičům
- distribuce informačních materiálů
- zřízena informační nástěnka na chodbě školy

Přehled preventivních vzdělávacích činností a výukových materiálů

Typy činností:

- Kresby, koláže, letáky.
- Výroba plakátů.
- Pozorování, sledování sebe sama.

- Rozbor materiálů, diskuse o případech uvedených v médiích.
- Aktivní sociální učení.
- Autoregulační techniky.
- Herecké ztvárnění.
- Komunitní kruh

Druhy materiálů:

- Plakáty, dětské kresby, brožury.
- Filmy, televizní programy.
- Odborné časopisy.

Výukové materiály:

- Modelové hodiny.
- Výukové metodiky.
- Publikace.
- Multimediální soubory, počítačové programy.
- filmy určené k prevenci (online).
- Texty písní.

Seznam ostatních aktivit – projektů

- Ovoce do škol
- Mléko do škol
- Zdravé zuby

Spolupráce s odbornou veřejností

Organizování besed, přednášek, zážitkových lekcí, odborná pomoc.

PPP Olomouckého kraje U sportovní haly Olomouc, tel.585221045

Poradna pro rodinu, Žilinská 7, Olomouc, tel.585413540

Centrum pro rodinný život, Biskupské náměstí 2, Olomouc, tel.585500249

P-Centrum, Lafayettova 9, Olomouc, tel.585221983

Linka důvěry, tel.585414600

K-Centrum Sokolovská 48, Olomouc, tel.585220034

Bílý kruh bezpečí tel.585416533

Středisko sociální prevence Na Vozovce, tel.585427141

Policie ČR, Olomouc, Dr. Žáková, tel.585224053

Psychiatrie Šternberk, MUDr. Nerušilová, PhDr. Jiří Smejkal, tel.585085249

ZU se sídlem v Olomouci, Centrum veřejného zdraví, Ovesná 283, tel. 585750254

Krajská hygienická stanice, Wolkerova 6, Olomouc, tel.585419956

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Uničov, sociálně-právní ochrana dětí:

Ing. Lucie Klusová Mohaplová 585 088 310

Mgr. Kateřina Pisková 585 088 311

Webové stránky

www.odrogach.cz

www.prevcentrum.cz

www.sananin.cz

Spolupráce s orgány místní správy a samosprávy a institucemi pro volný čas

- Obecní knihovna
- Bazén Uničov
- DDM
- Aktivity sportovních kroužků ve školní tělocvičně Sportovní klub Šumvald, TJ Sokol
- Český svaz včelařů
- ZUŠ Uničov

Propagace PP – průběžně po celý rok:

- Na webových stránkách školy – přístupné všem pedagogům, žákům, rodičům
- Školní rozhlas
- Sportovní a kulturní akce

Evaluační nástroje

K evaluaci preventivního programu jsou dle potřeby využity:

- pozorování
- dotazníky
- testy
- rozhovory s účastníky
- diskuze s účastníky
- anketní lístky (zpětná vazba účastníků programu)
- slohové práce na dané téma
- zkoumání běžných záznamů
- individuální pohovory s učiteli
- schránka důvěry
- třídnické hodiny

Na konci školního roku dochází k celoročnímu zhodnocení PPŠ, který je součástí výroční zprávy školy a je uložen u metodika prevence.

Jednorázové akce pořádané školou na podporu prevence soc. pat. jevů, přehled zájmových aktivit, které škola nabízí.

Jednorázové akce

Závody v rámci nepovinného předmětu Sportovní hry

Plavecký výcvik 3. a 4. třída

Vánoční besídka žáků 9. třídy

Vánoční tvořivé dílny

Kopaná, 1.- 9.tř.

Sportovní akce, 1.- 9.tř.

Nácvik Školní slavnosti, 1.- 9.tř.

Akce školní družiny 1.- 4.tř.

Lyžařský výcvik 5.- 8. třída

Sportovně turistický kurz 9.tř.

Projektové dny

Exkurze
Divadelní představení
Zahraniční zájezd

Přehled zájmových aktivit ve škole - kroužky

- Keramický
- Anglický jazyk pro 1. a 2. třídu
- Sportovní hry
- Florbal
- Včelařský kroužek
- Mladý chemik
- Taneční – zumba
- Vaření
- Šití
- Výtvarné tvoření

Přílohy PP:

Příloha č. 1 – Podklady pro zpracování PP

Příloha č. 2 - Krizové plány školy

Příloha č. 3 – Síť kontaktů pro ORP Olomouc

V Šumvaldě 28. 9. 2024

Zpracovala Mgr. Karla Luňáčková

školní metodik prevence